

PIEROBEŽAS "MASSANDRA" – JAUNSAIMNIEKA ĒRIKA PASAULE AR LIMUZĪNIEM

"Massandras" ganāmpulka bulļiem ir pašiem sava ērta novietne

ILZE GALKINA, Ivetas Tomsones foto

Netālu no Krievijas pierobežas jaunais saimnieks Ēriks Keišs veido savu perfekto pasauli – gaļas liellopu saimniecību, kas nosaukta par godu senču izcelsmei no Krimas vīnogu dārziem un vīna darītavai Krimas Massandrā.

ĒRIKS KEIŠS

- SIA "Massandra" īpašnieks Balvu novada Šķilbēnu pagastā.
- Bioloģiski sertificētā saimniecībā audzē Limuzīnas tīršķirnes gaļas liellopus un vaislas bulļus.
- Ganāmpulkā ap 90 dzīvnieku, no tiem 50 zīdītājgovis.
- Apsaimnieko 87 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes.
- Attīstībai izmantoti valsts un ES finansēti projekti.

Saimniecības sākums ir tieši pirms 10 gadiem, kad Ēriks iegādājies 20 Limuzīnas šķirnes telītes un vaislas bulļi. Izmantota gan nauda, kas saņemta Jaunā lauksaimnieka atbalsta programmā, gan modernizācijas projekts augstākai tehnikai. Ja lauksaimniecības darbu veikšanai kaut kā pietrūkst, kooperējas ar vecākiem un radniekiem.

– Savu saimniecību esat radījis kaimiņos tēva saimniecībai. Ja pa vidu nebūtu lielceļš, tad varētu strādāt kā vienā veselā.

– Strādājam arī, jo mums ir ierasta tēva un dēla sadarbība. Tēvs raksta projektus, iegādājas saimniecībai vajadzīgo, viņam ir citāda tehnika nekā man, atliek vien kooperēties.

– Kādēļ jūsu saimniecībai tāds savdabīgs nosaukums, ar Krimu saistīts – "Massandra"?

– Mana vecvecvecmamma ir cēlusies no Krimas, kur atrodas slavenie Massandras vīnogu dārzi un vīna darītava. Mans vecvecvectēvs ar viņu sapazinies, kad pirms Pirmā

Keišu ģimene – jaunās "Massandras" saimnieki

Ēriks Keihs saimniecību līdzenā vietā radījis desmit gadu laikā – paša rokām uzbūvēta omulīga māja, iekoptas ganības, izkopts ganāmpulks un izveidotas palīgēkas

pasaules kara tur bija aizbraucis strādāt, apprecējies, bet, atgriezies mājās, par nopelnīto zeltu tepat apkārtnē nopircis zemi – veselu ciematu, ko nosaucis par Massandrovk. Es tagad apsaimniekoju vecvectēva zemi un tādēļ izvēlējos saimniecību nosaukt par “Massandru”. Interesanti, ka visi kā tuvāki, tā tālāki kaimiņi te esam viena radu saime un visi nodarbojamies ar lopkopību.

– Vai jums arī pamazām top kaut kas līdzīgs pilij?

– Cenšos. Sakopju vidi, veidoju savu jaunuzcelto māju, te ir mana ģimene – meitiņa Keita, sieva Sintija, otrpus ceļam vecāki, nav tālu arī sievas dzimta. Kad 2016. gadā sāku saimniekot, man vēl nebija 20 gadu. Bet es negribēju un negribu nekur citur un neko citu. Mana pasaule ir te.

– Jūs uzsverat, ka daudz ko darāt par saviem līdzekļiem. Tos nodrošina lopi, ko pārdodat gaļai vai vaislas dzīvnieki?

– Abi. Par vaislas buļļiem, protams, varu saņemt vairāk, bet izaudzēt tādus kvalitatīvus nav tik vienkārši. Notiek ļoti stingra atlase pēc dažādiem kritērijiem. Tur man palīdz LLKC lopkopības konsultante no Balviem Hermīne Leišavniece un ciltsdarba speciāliste Alla Tilgase. Ir, kad no kādiem 20 buļļiem vaislai derīgi trīs vai četri.

– Par Limuzīnas šķirni dzirdētas dažādas atsauksmes, arī ne tik labas, jo lopi neesot pārāk draudzīgi. Kāpēc jūs tos audzējat?

– Šarolē un limuzīni ir, ja tā var teikt, tīr-gū ejošākās, pieprasītākās šķirnes. Kāpēc tieši limuzīnus? Tā laikam sagadījās. Kad veidoju savu saimniecību, atcerējos Maļnavas koledža un Smiltenes tehnikumā par šķirni dzirdēto – esot vieglas dzemdības. Man arī

krāsa patika – tik skaisti brūni rudi.

– Un nav tik liela slodze kā piensaimniecībā, vai ne?

– Arī gaļas lopi jāuzrauga, bet, jā, brīvāks esmu. Pietiek laika dažādām aktivitātēm, folkloras kopai, sportam, uz koncertiem, pasākumiem braucam. Saimniecībā atbildīgākais laiks ir, kad sākas govju atnešanās. Tad gan jābūt uz vietas, lai novērstu problēmas, ja tādas gadās, teliņi jāuzrauga, jāpasargā. To ganāmpulku, kas pie mājas, vieglāk apsekot, bet uz otru jābrauc vairāki kilometri. Tas man aplokos gluži pie Krievijas robežas. Attālumi starp ganībām, pļavām, kur jāgatavo lopbarība, ir diezgan lieli, jo tepat tuvumā zemes maz. Lai kādu hektāru dabūtu klāt, tīrām krūmus, iekopjam. Bija man daži hektāri bioloģiskās daudzveidības zeme nomā, zaudēju, jo īpašnieks pārdeva citam. Tieši zemes trūkuma dēļ ir arī tikai tās 50 govis. Gribētu paplašināties, taču pagaidām tādas cerības jāatliek. Vienīgais, ar šādu skaitu es varu iet uz vēl augstāku kvalitāti ataudzējamiem buļļiem un telēm.

– Pagalmā savestie būvmateriāli liecina, ka taps kaut kas jauns. Govju labturībai jau viss, šķiet, ir.

– Govis ir nodrošinātas. Ir visādi plāni domās, par tiem negribu runāt, bet tagad celsim kūti vistām.

– Cik vienkārši ir jaunam cilvēkam tikt pie atbalsta projektiem? Kas būtu maināms, atvieglājams finansējuma saņemšanai?

– Projektus šobrīd vairāk rakstīt nevaru, jo man nav iespēju paplašināties, tas jau izdarīts līdz maksimumam. Savukārt mazajiem atbalsta projektiem saimniecība

neatbilst, esmu pārāk liels tiem noteikumiem. Jāceļ būtu saimniecības apgrozījuma sliekšnis. Tagad iznāk neloģiski – man būtu jāsamazinās, lai vispār varētu startēt uz projektu saimniecības paplašināšanai. Par kādu attīstību tad var runāt? Tādēļ tagad viss notiek galvenokārt par pašu līdzekļiem.

– Zemkopības ministrija uzskata, ka katrai nozarei vajag savu stratēģiju. Kas pēc jūsu domām būtu nepieciešams lauksaimniecībā kopumā un kas svarīgs gaļas liellopu audzēšanai?

– Manuprāt, vajadzētu atrast mehānismu, kā atbalstīt, kā motivēt attīstīties jaunos lauksaimniekus un mazās saimniecības. Vecā paaudze vairs nespēj, jaunā ne vienmēr grib iesākt turpināt, nav arī atbalsta, un saimniecības vienkārši beidz pastāvēt. Protams, jāgrib darīt ir arī jaunajiem pašiem, jāizvēlas tas savs ceļš. Es vispār esmu lepns, ka te manā pusē, vēl tālāk uz Baltinavu arī, mēs tādi jaunie esam daudzi. Mums ir slavenie “Kotiņi” ar graudkopību, pārstrādi un gardo produktu tirdzniecību, mums ir populārās “Rekovas dzirnavas”, mums ir savi Balkānu kalni. Tātad ir iespējas arī tūrismam. Jādomā, jāplāno, jāuzņem ciemiņi, jo tas ir to vērts.

– Jums ir veterinārārsta palīga izglītība. Tas nozīmē, ka savā saimniecībā tiekat pats ar problēmām galā?

– Tieku savā un vēl sniedzu pakalpojumus citiem – galvenokārt piensaimniecībās. No tādām lielākām un pārsvarā visur esošajām ir govju dzemdību problēmas. Īpaši pēdējā laikā. Pērnās vasaras slapjums no zāles ir izskalojis vērtīgās vielas, un tātad lopbarība nav tik kvalitatīva. Tas diemžēl atsauca uz govju veselību. LL